

Austatud Tõrva Vallavolikogu liikmed,

Pooled Nordic Biohub MTÜ, Sallo Talu OÜ, Soosaare Talu FIE ja Karu talu esitavad käesolevaga Tõrva Vallavolikogule vastuväite RNW Wind OÜ poolt 12.04.2024 esitatud taotlusele (reg nr 7-1/2024/2-13) ja TMV Green OÜ ja Vestman Solar OÜ 09.04.2024 (reg nr 7-1/2024/2-12) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamiseks Tõrva vallas taotluses avaldatud huvialadel.

Siin esindatud osapooled kutsuvad kohalikku volikogu üles taotlust mitte heaks kiitma, vaid kaitsma kohalike elanike, ettevõtjate, mittetulundusühingute ja Voorbahi piirkonna ja Helme Ridasoo piirkonna loodusvarade huve. Kavandatud projektil oleksid laastavad tagajärjed siin asuvate ettevõtete elujõulisusele ja elukvaliteedile ning see muudaks juba kavandatavad looduskaitse- ja seireprojektid liigikaitse valdkonnas võimatuks. Lisan lingi: <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/looduskaitse>

Nordib Biohub MTÜ tähtsaim eesmärk Tõrva vallas on maapiirkondade ühendamine ja edendamine jätkusuutlikuma tuleviku nimel Euroopa Liidu tasandil. Sellest lähtuvalt alustasid Nordic Biohub MTÜ ja Sallo Talu OÜ rahvusvahelist koostööd ELi metsade ja bioloogilise mitmekesisuse strateegia 2030 piirkondliku rakendamise alal ja 2020. aasta järgse ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse raamistiku piiriülese ja piirkondliku populariseerimise alal. On alustatud tehisintellektil põhineva kaugseire kasutamist haruldaste liikide elupaikade ja liikumiskoridoride monitoorimiseks uuringupiirkonnas. Kohaliku eriplaneeringu algatamise taotlus on selgelt vastuolus meie eesmärkidega.

Valga maakonna arengukavas 2035+ on väga selgelt öeldud, et *"Tõrva vald on elanikule armas, väärt elukoht ja omanäoline külastuse sihtkoht Mulgimaal, kus hoitakse loodust, arendatakse ettevõtlust, austatakse pärandkultuuri ja hoolitakse kogukonna liikmetest."* Arengukavas on loetletud kõik 13 olulist projekti aastani 2035+ ja tuuleenergia arendamine mitmesajal hektaril ei kuulu nende eesmärkide hulka. Me usume, et detailplaneeringu menetlust kasutatakse siin väärt ära erakorraliste eesmärkide elluviimiseks, mis ei ole kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga ja ei esinda seega üldsuse huve. Et teha selgeks, milles meie hinnangul probleem seisneb, tsiteerin regionaal- ja põllumajandusministeeriumi suuniseid olulise ruumilise mõjuga ehitiste reguleerimise kohta: *"Olulise ruumilise mõjuga ehitise kavandamise esimene eelistus peaks olema üldplaneering, et tagada terviklik ruumi läbimõtestamine ja areng. Alles teine ja erandlik eelistus peaks olema kohaliku omavalitsuse eriplaneering. Seega veel harukordsem peaks olema samaaegselt mitme erineva, kuid sisult sama ehitise kavandamiseks KOV EP koostamine."*

Planeerimispehõhimõtteid tuleks järgida eelkõige tuuleparkide puhul, sest mitme üksteise läheduses asuva tuulepargi kumulatiivset mõju ei saa hinnata detailplaneeringu menetlusega, millest tulenevalt seaks see looduskaitse planeerimisele suure väljakutse. Lisapingutuste (nt seiretegevused, Natura 2000 alade ja rohekoridoride taastamine jne) kulud kannab seega lõppkokkuvõttes üldsus ja seega kõik Eesti Vabariigi maksumaksjad. Arvestades asjaolu, et Tõrva vallas on juba kavandamisel teised tuulepargid, mis kõik asuvad Natura 2000 alade (Rubina looduskaitseala) või määratud III kategooria kaitsealade (Lakesoo, Tüandre Järv, Mäsajärv) läheduses, peame detailplaneeringu menetluse algatamist põhjendamatuks! Seda enam, et tuule kiirused asjaomastel aladel on kiirusspektri alumises otsas Eesti Vabariigi lõikes (vt

<https://map.neweuropeanwindatlas.eu/>).

Kui kohalik volikogu annaks oma nõusoleku, oleks oht Euroopa Liidu tasandil jõustunud direktiivide mittevastavusele Natura 2000 kaitsealade kahjustamise keelustamise kohta. 1000-meetrist miinimumkaugust kaitsealadest ja tundlikest liikides peetakse kogu Euroopas aegunuks ja seetõttu on maismaatuuleparkide pikema planeerimise ajalooga riigid juba suurendanud seda 10-kordsele tuulegeneraatori kõrguse väärtusele. Ka lennukoridorid vajavad erilist kaitset ja neisse tuulegeneraatoreid ei kavandata.

Soovime ka juhtida nõukogu tähelepanu asjaolule, et Eestil puudus oma süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise eesmärkis maakasutuse, maakasutuse muutmise ja metsanduse (LULUCF) sektoris juba 5,6 miljonit tonni. Meie arvates heidab metsamaa hävitamine ja edasine metsade raadamine vajaliku infrastruktuuri ehitamiseks äärmiselt kahtlasesse valgusesse siin hääletamisel oleva projekti ja me palume linnavolikogul käsitleda probleemi senisest terviklikumalt.

Lisaks tuleb küsida, mil määral saab kavandatavat projekti üldse ellu viia, kuna piirkonnas puudub vajalik infrastruktuur, mis ühendaks generaatoreid (nt teed, maakaablid, elektriliinid, kraanapaigad monteerimiseks jne). See nõuaks täiendavaid planeerimismenetlusi ja massilisi sekkumisi piirkonnas, mis meie arvates ei tundu ressursitõhususe seisukohalt põhjendatud.

Tõrva valla ja vallavolikogu ülesanne on kaitsta võrdselt kõigi kodanike huve ja parandada elukeskkonda Tõrva vallas. Kodanike ja ausate demokraatidena loodame, et rahva poolt valitud esindajad täidavad oma ülesannet ning kaitsevad meie elukeskkonda ja meie eksistentsivõimet. Planeerimisseaduse paragrahvi 96 suhtes on siin kavandatav Tõrva vallavolikogu hääletus väga küsitav, sest käesolevas kirjas esitatud argumendid näitavad selgelt, et *(2) Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut ja keskkonnamõju strateegilist hindamist ei algatata eelkõige juhul, kui:*

1) algatamine on ilmselgelt vastuolus üldplaneeringuga;

3) selleks on muu ülekaalukal avalikul huvil põhinev põhjus

Kõik käesolevas kirjas esindatud isikud näevad oma elukeskkonda, oma laste elukeskkonda ning oma vara ja maa väärtust tõsisis ohus, kui kohalik volikogu kiidab projekti heaks.

Toetajad:

Nordic Biohub MTÜ

Sallo Talu OÜ

Soosaare Talu FIE

Karu Talu